

برای رهایی از عذاب قبر چه کنیم؟

یک کارشناس مذهبی گفت: آنچه که به عنوان "عذاب قبر" در اذهان مردم وجود دارد، طبق روایات متقن، عذابی است که در قبر به جسم انسان وارد می‌شود نه روح آدمی...

یک کارشناس مذهبی گفت: آنچه که به عنوان "عذاب قبر" در اذهان مردم وجود دارد، طبق روایات متقن، عذابی است که در قبر به جسم انسان وارد می‌شود نه روح آدمی؛ به طوری که علامه مجلسی در این باره می‌گوید "اخبار مستفیذی داریم که آنچه پس از مرگ مورد عذاب قرار می‌گیرد، جسد و پیکر دنیوی انسان است".

حجت الاسلام و المسلمین کریم مؤمنی در گفت و گو با خبرنگار ایسنا، عنوان کرد: علامه مجلسی با توجه به روایت مستند، متذکر می‌شود که داخل قبر، روح وارد جسم می‌شود و فشار و سختی قبر بر جسم انسان وارد می‌شود؛ در برخی روایات آمده است گاهی عذاب قبر آنچنان زیاد است که از شدت آن، استخوان‌ها خرد می‌شوند.

چه راهکاری برای دفع عذاب قبر وجود دارد؟

این کارشناس مذهبی تصریح کرد: از آنجا که انسان در عالمی قرار گرفته است که همه چیز باهم مرتبط هستند، بنابراین ادعیه مختلفی وجود دارد که موجب مصون ماندن از عذاب قبر و یا کاستن از شدت آن می‌شود که البته دسته‌ای از این دعاها مربوط به زمان حیات انسان می‌شود و بخش دیگر این دعاها پس از مرگ چنین تأثیری را خواهند داشت.

مؤمنی در رابطه با ادعیه‌ای که قرائت آن در زمان حیات انسان، موجب کاهش فشار قبر پس از مرگ می‌شود، گفت: بنابر روایات مستند، مداومت بر قرائت برخی ادعیه و یا سوره‌هایی از قرآن، همچون آیه الکرسی، قرائت برخی از ادعیه صحیفه، خواندن سه مرتبه دعای یستشیر، خواندن سوره یاسین، قرائت سوره تکوین در هنگام خوابیدن، قرائت و مداومت بر زیارت عاشورا، خواندن نماز مخصوص شب جمعه که جزئیات آن در مفاتیح ذکر شده است، از جمله اعمالی است که موجب کاستن فشار قبر بر بدن انسان پس از مرگ خواهد شد.

وی با اشاره به اینکه، طبق روایتی از پیامبر (ص)، شخصی که مساجد را جارو کرده و نظافت کند، بدن او پس از مرگ، متلاشی نمی‌شود، افزود: علاوه بر ادعیه و سوره‌هایی که ذکر شد، برخی اعمال انسان در زمان حیات او، همچون به جا آوردن حج کامل، نیز می‌تواند از عذاب قبر بکاهد، هم چنین کسی که در شب و یا روز جمعه فوت کند، شخصی که پیکر او در نجف اشرف به خاک سپرده شود و فردی که در ماه مبارک رمضان فوت کند، از عذاب قبر مصون مانده و یا از فشار قبر او کم می‌شود.

خوش اخلاقی در زمان حیات، مانع از عذاب قبر می‌شود

این کارشناس مذهبی ادامه داد: طولانی کردن سجده به هنگام نماز خواندن، مردم آزار نبودن، بی‌مبالا نبودن به طهارت و نجاست، خوش اخلاقی با خانواده، صبر کردن زن در برابر بد خلقی و تنگ دستی شوهر، بخشیدن مهریه زن به شوهر و... همگی جزو اعمالی است که انسان را از عذاب قبر پس از مرگ مصون می‌کند.

مؤمنی خاطر نشان کرد: طبق آنچه که ذکر شد، بدیهی است بدخلقی نسبت به خانواده، بی‌مبالا بودن و اهمیت ندادن به طهارت و نجاست و مردم آزاری بر شدت عذاب قبر، می‌افزاید؛ هم چنین طبق روایات "مردی که سبیل خود را بلند نگه می‌دارد، بر عذاب قبر او افزوده می‌شود".

اعمالی که پس از مرگ، مانع از فشار قبر می‌شود، چیست؟

وی در خصوص اعمالی که دیگران با انجام دادن آن، می‌توانند موجب کاهش عذاب قبر متوفی شود، تأکید کرد: در روایات به انجام دادن برخی امور پس از مرگ سفارش شده است، برای مثال حک کردن و نوشتن دعای جوشن کبیر بر کفن میت، گذاشتن چوب تر درخت خرما بر بالین میت در هنگام دفن و قرائت و یا نوشتن ادعیه‌ای که در این خصوص در مفاتیح ذکر شده است، در کاهش عذاب قبر مؤثر است.

این کارشناس مذهبی در رابطه با گذاشتن چوب تر درخت خرما بر بالین میت بیان کرد: در اصطلاح فقهی، به این دو چوب تر، "جَریدَتین" گفته می شود و در روایات به انجام دادن این عمل بسیار سفارش شده است، به طوری که در این خصوص آمده است "تا زمانی که این دو چوب، "تر" هستند، خداوند عذاب قبر را از میت دفع می کند؛ در صورتی که چوب درخت خرما، در دسترس نبود، چوب درختان دیگر را نیز می توان جایگزین کرد.

دعای جوشن کبیر، چگونه عذاب قبر را دفع می کند؟

مؤمنی در رابطه با تأثیر دعای جوشن کبیر، بر کاهش عذاب قبر و یا دفع آن گفت: کلمه "جوشن" به معنای "زره" است و این دعا را حضرت جبرئیل به پیامبر اسلام (ص) آموزش داد، و به حضرت محمد (ص) فرمود "اگر این دعا را بخوانی و یا همراه خود داشته باشی، گویا زرهی از طرف خداوند همراه تو است، که هیچ چیز نمی تواند به جسم تو آسیب برساند؛ بر این اساس گذاشتن این دعا بر روی کفن میت، می تواند به این علت باشد.

شفاعت امام حسین (ع)، شامل کسانی که بر قرائت زیارت عاشورا مداومت کنند

وی در خصوص مداومت بر قرائت زیارت عاشورا و تأثیر آن در دفع فشار قبر پس از مرگ، تصریح کرد: علما و بزرگانی که اموری را از حضرت ولی عصر (عج) کسب کرده اند، گفته اند که مداومت بر قرائت زیارت عاشورا، تأثیر به سزایی در دفع عذاب قبر دارد، چرا که در فراز آخر زیارت عاشورا می خوانیم "اللهم الرزقنی شفاعه الحسین (ع) يوم الورود" و این "يوم الورود" بر طبق روایات، همان روزی است که پیکر انسان وارد قبر می شود.

این کارشناس مذهبی افزود: بنابراین شخصی که هنگام حیات خود، با قرائت زیارت عاشورا، شفاعت حضرت اباعبدالله الحسین (ع) را از خداوند طلب می کند، به لطف خداوند، شفاعت آن حضرت در هنگام قبر شامل او شده و عذاب قبر را از او دفع خواهد کرد و درواقع این زیارت عاشورا نجات دهنده بشر در این مواقع است.

وی در رابطه با ادعیه مختلفی که همراه میت، دفن می شود گفت: آنچه که در میان دعاها مشهور و مسلم است، دعای جوشن کبیر است که روی کفن میت معمولاً نوشته شده و همراه او در قبر گذاشته می شود، ادعیه دیگری که در این خصوص وجود دارد، اگر در کتبی همچون مفاتیح الجنان و کتب مستند موجود باشد، می توان از این ادعیه نیز برای دفع فشار قبر و ... استفاده کرد.

ادامه دارد...

در بخش دوم این گفت و گو "راز سالم ماندن پیکر برخی افراد پس از مرگ" بررسی می شود.

گفت و گو از: فاطمه افراز، خبرنگار ايسنا، منطقه قم

دبیر: زهرا حبیب پور